

UVOD

Sigurno je ovakav diplomski rad nedovoljno velika forma da se u detalje obradi jedna ovako široka i zahtjevna tema kao što je ova. Ja ću kroz ovaj diplomski rad pokušati u najkraćem da iznesem koji model se u radu sa različitim igračima i ekipama, najčešće koristi u pripremi i vođenju utakmice.

Odmah da kažem da riječi «vodi utakmicu» ili «diriguje utakmicom» mogu da se upotrijebe samo za trenera koji stvarno vodi svoj klub, svoju ekipu. Jer, onaj koji ne vodi ekipu, u čijoj ekipi možda dva, tri igrača neće da poslušaju i ispoštuju ono što se radi, onda od te priče nema ništa.

Druga bitna činjenica da bi mogla da se vodi utakmica, jeste, da igrači moraju da treniraju da bi stekli navike kako i na koji način da se pripremaju za utakmicu i kako i na koji način da tu utakmicu odigraju. To znači, da igrači moraju odmah na početku da shvate da je tu neko ko ih vodi, da se oni mogu adaptirati na trenutnu situaciju na terenu ali i obavezno držati rađenog, dogovorenog i da je tu neko ko diriguje sa time, a to bi morao biti trener.

Košarka je igra kretanja, navika, grešaka, ravnoteže, refleksa, igra reakcije, saradnje i komunikacije, "tajminga", pomaganja, istodobno individualna i kolektivna igra, igra detalja i finesa, uređenog niza poslova. To je sinteza mentalne i fizičke hrabrosti, snage i agresivnosti, prepoznavanja namjera protivnika, donošenje odluka, individualno i kolektivno nadigravanje.

Košarka je zamišljena kao timska sportska igra. Izmislio je i razradio Džejms Nejsmit 1891. godine, na Springfield College-u. Međutim, košarka je i individualna igra. Svaki igrač u svakoj poziciji donosi sa sobom neponovljive sposobnosti. Kako će tim igrati zavisi prije svega kako igraju oni koji ga čine. To znači da igrači usavršavanjem svojih sposobnosti pomažu svom timu, usavršavaju njegovu igru. Uspjeh u košarci zavisi od nekoliko faktora iz domena konstitucionalnih, motoričkih i psiho-socijalnih sposobnosti i karakteristika igrača. Košarka, više nego neki drugi sportovi, zahtijeva integraciju individualnih sposobnosti i nesebičnu igru tima!

Strateškom ponašanju pripadaju svi parametri koji određuju: pravila igre, prostor, tehniku, taktiku, vrijeme igre i komunikaciju. Strateški plan može obuhvaćati i niz takmičenja. Osnova strategije jeste kvalitetno rješavanje i planiranje ostvarenja budućih ciljeva. To je povezano s primjenom načina treniranja, s usavršavanjem igrača za određene načine igre, sa stvaranjem taktičkih rezervi kao i s posebnim zahtjevima u psihološkom pripremanju pojedinog igrača i ekipa, za razliku od taktičkog plana koji se odnosi na jednu utakmicu i obuhvaća trenutno stanje ekipe i vanjskih faktora.

Iskusan trener će se prvenstveno osloniti na vlastiti igrački potencijal i na osnovu njega osmisliti kompletnu strategiju. Kvalitet trenera je, definitivno, u sposobnosti "prilagodjavanja" i maksimalnom korištenju kvaliteta i mogućnosti tima.

Kada se govori o strategiji i operativnoj taktici vođenja košarkaške utakmice neophodno je obuhvatiti pripremu tima pred utakmicu, za vrijeme utakmice, u situacijama za izmjenu igrača, kod time-outa, pripremu u poluvremenu te za završetak utakmice.

Svaka sportska igra, pa samim tim i košarka, pripada teoriji vjerovatnoće. Neuman je 1932. g. formulisao model konfliktnih situacija na sledeći način:

- Postoje događaji koji se mogu predvidjeti i koji se mogu spriječiti;
- Postoje događaji koji se mogu predvidjeti, ali se ne mogu spriječiti;
- Postoje događaji koji se ne mogu predvidjeti, pa se zato ne mogu spriječiti.